

Нові таксони та комбінації

***Syntrichia ruralis* var. *polysporogonica* and *Riccia rhenana* var. *violacea* – new infraspecific bryophyte taxa**

MYKHAILO FEDOSIYOVYCH BOIKO

Бойко М.Ф., 2011: *Syntrichia ruralis* var. *polysporogonica* та *Riccia rhenana* var. *violacea* – нові різновиди мохоподібних. *Чорноморськ. ботан. ж.*, Т. 7, № 1: 92-93.

Дано описи нових внутрішньовидових таксонів мохоподібних – *Syntrichia ruralis* (Hedw.) F. Weber & Mohr var. *polysporogonica* Boiko та (Pottiaceae) *Riccia rhenana* Lorbeer var. *violacea* Boiko (Ricciaceae). Різновид *Syntrichia ruralis* var. *polysporogonica* характеризується наявністю 1-6 спорогонів на стеблі. Листки *Riccia rhenana* var. *violacea* відрізняються синьо-фіолетовим кольором, амфігастрії фіолетові.

Ключові слова: внутрішньовидові таксони, Syntrichia, Riccia, південь України

BOIKO M.F., 2011: *Syntrichia ruralis* var. *polysporogonica* and *Riccia rhenana* var. *violacea* – new infraspecific bryophyte taxa. *Chornomors'k. bot. z.*, Vol. 7, № 1: 92-93.

New taxa of bryophytes *Syntrichia ruralis* (Hedw.) F. Weber & Mohr (Pottiaceae) and *Riccia rhenana* Lorbeer (Ricciaceae) are described. In the former, the new var. *polysporogonica* Boiko is characterized by having 1–6 sporogones per stem. In the latter, the var. *violacea* Boiko is distinguished by blue-violet leaves and violet amphigastria.

Key words: infraspecific taxa, Riccia, Syntrichia, southern Ukraine

Бойко М.Ф., 2011: *Syntrichia ruralis* var. *polysporogonica* и *Riccia rhenana* var. *violacea* – новые разновидности мохообразных. *Черноморск. ботан. ж.*, Т. 7, № 1: 92-93.

Приведены описания новых внутривидовых таксонов мохообразных – описания новых *Syntrichia ruralis* (Hedw.) F. Weber & Mohr var. *polysporogonica* Boiko (Pottiaceae) и *Riccia rhenana* Lorbeer var. *violacea* Boiko (Ricciaceae). Разновидность *Syntrichia ruralis* var. *polysporogonica* характеризуется наличием 1-6 спорогонов на стебле. Листья *Riccia rhenana* var. *violacea* отличаются синевато-фиолетовым цветом, амфигастрии фиолетовые.

Ключевые слова: внутривидовые таксоны, Syntrichia, Riccia, юг Украины

I have decided to describe infraspecific taxa in following cases. (1) Some population of *Syntrichia ruralis* from southern Ukraine differ significantly from the typical morphotype of the species. It challenged me to separate these population into an infraspecific taxon [Бойко, 2009], which is formally described here. (2) *Riccia rhenana* with unusual colour of thallus was already described as forma “violacea” by Gaevaja [ГАЕВАЯ, 1964; Бойко, 2009], but her description is invalid: the taxon is formally described here as varieta.

New taxa:

SYNTRICHIA ruralis (Hedw.) F. Weber & Mohr var. *polysporogonica* Boiko, var. nov.

Diagnosis. Planta simpliciter cum sporogonii. Caulis vage pseudodichotome ramosus. In caulis 1-6 sporogonii disponuntur, in quemlibet furca 1-2 sporogonii est. Tubus peristomii cum papillae deminuta. Cellulae supere laminae 10-13 μ m. Rhizoida ramosa, cum paucis septi oblique seu rectis.

Type. Ukraine. Mykolaiv region, Novoodes'k district, at village sand dunes at lower Bug, on sand in wet places in pine forest, 25 April 2008, coll. M.F.Boiko (KHER – holotype).

Diagnostic character. The var. *polysporogonica* is characterized by having 1–6 sporogones per stem.

Ecology and distribution. The new taxon grows in more humid habitats than the typical varieta: on sand in depressions among dunes in well-lit pine forests and in clear cuttings. The new taxon is only known from the type locality in the Mykolaiv Region, Ukraine.

RICCIA rhenana Lorbeer var. **violacea** Boiko, var. nov. – *Riccia rhenana* Lorbeer, f. *violacea*, Gaevaja, Nov. Sist. Hizsh. Rast., 1: 254 (1964), nomen nudum.

Diagnosis. Thallus caeruleo-violaceus, in compactus semirosulantus, magnopere fragilis, arcte adnatus, aegre secedntes. Amphigastria violata.

Type. Ukraine. Dnipropetrovs'k region; Dnipropetrovs'k district, at village Obuchivka, at take Solone, on soil in lit sites close to water, 3 August 1961, coll. N.V.Gajevaja (Herbarium of the University in Krivoy Rog – Holotype).

Diagnostic characters. The var. *violacea* is distinguished by blue-violet leaves and violet amphigastria.

Ecology and distribution. It grows on lit soil close to water. It is only known from the type locality.

Aknowledgements

Linda in Arcadia kindly provided Latin diagnoses, and Jan Vondrák made some corrections to the text.

References

- Бойко М.Ф. Мохоподібні степової зони України. – Херсон: Айлант, 2009. – 264 с.
ГАЕВАЯ Н.В. К изучению малоизвестного печеночника *Riccia rhenana* Lorb. в пределах СССР // Новости сист. низш. раст. – 1964.– Т. 1. – С. 251-255.

Рекомендує до друку
О.Є.Ходосовцев

Отримано 15.12.2010 р.

Адреса автора:

М.Ф.Бойко
Херсонський державний університет
вул. 40 років Жовтня, 27
Херсон 73000
Україна
e-mail: bomifed@ksu.ks.ua
bomifed@gmail.com

Author's address:

M.F.Boiko
The Kherson State University
27, 40 Rokiv Zhovtnya str.
Kherson 73000
Ukraine
e-mail: bomifed@ksu.ks.ua
bomifed@gmail.com